

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SĂPTĂMÂNAL

Abonamentul anual: 400 Lei.

Director: Dr. I. MATEIU

Redacția și Administrația:
Cluj, Piața Cuza Vodă Nr. 3.

Bun de imprimat

Trecut în registrul special dela Tribunalul
Cluj, Secția III, sub Nr. 111-1938.

Ori ce certare pare în adevăr pentru timpul de față a fi nu spre bucurie, ci spre mâhnire, dar, pe urmă aduce celor încercați cu ea roada pașnică a dreptății.

Evrei 12, 11.

ACȚIUNEA I. P. S. PATRIARH MIRON

— PENTRU PURIFICAREA MORALĂ —

Asistăm de câțiva timp la o mare desfășurare de energie sufletească a conducătorilor Țării, animați de exemplul fără pereche al M. S. Regelui Carol II-lea, pentru îndrumarea Statului pe cărări nouă, radical diferite de cele vechi.

Constituția dela 24 Februarie a. c. a ținut să traseze limpede liniile acestei vieți naționale schimbate, iar suprimarea partidelor politice a fost actul istoric de neasemuit curaj ce a deschis din cea dintâi clipă posibilități extraordinare pentru o Românie tare și înfloritoare, așa cum o cere destinul ei în lume.

Oricât ar cărți în umbră cavalerii cluburilor și profitorii democrației electorale, cari postesc azi pe linie moartă, este incontestabil că Țara respiră din ce în ce mai mult un aier reconfortant de liniștire și încredere în viitor. De sigur, că unul din factorii acestei transformări de mult așteptate este prezența în fruntea guvernului a I. P. S. Patriarh Miron.

S'au găsit oameni, cari să descopere o incompatibilitate în acumularea celor două supreme demnități, bisericesti și civile, uitând însă exemplele instructive din trecutul nostru ca și cele recente din alte State europene, foarte aproape de noi. În epoci frământate, când se ajunge la paroxismul pasiunilor politice, ce nu cunosc nici o limită, apelul la *Biserică* se prezintă ca o necesitate salvatoare, fiindcă ea deține prestigiul divin și tradiția sfântă în fața cărora un popor credincios înțelege să se încline fără șovăire. Aceasta o știa mai presus de oricine Suveranul nostru, și de aceea a chemat în fruntea guvernului, cu o misiune pe cât de nouă pe atât și de grea, pe însăș șeful Bisericii naționale ortodoxe.

Activitatea de opt luni a acestui guvern, din care face parte și P. S. nostru Episcop

Nicolae Colan, justifică prevederile înțelepte ale M. S. Regelui și înlătură definitiv criticile anticipate în legătură cu amestecul Bisericii în cârma Statului.

Partea cea mai esențială ce trebuie relevată în aceste coloane bisericesti, este fără îndoială opera de *purificare morală* a vastului aparat de administrație publică — interpretată de către I. P. S. Patriarh Miron.

Cine nu-și aduce aminte, cum din cele dintâi zile de guvern, I. P. S. Patriarh a subliniat grija deosebită ce o are pentru ocrotirea patrimoniului public și datoria slujbașilor de orice categorie de a fi cu mâinile curate în gospodărirea lui. În consecință a cerut tribunalelor, printr'o adresă specială, să rezolve cu precădere astfel de procese, spre a se stabili sancțiuni și despăgubiri severe împotriva celor ce au îndrăznit să se atingă de averea Statului, și să abuzeze de situația lor oficială spre a se îmbogăți fără cauză justă. Cum se făcuse făgăduiala serioasă, că nu vor scăpa de aceste consecințe ori cari ar fi vinovații și de orice protecții s'ar bucura, denunțurile au început să curgă și procesele senzaționale să ocupe cronica tuturor ziarelor, trezind în opinia publică satisfacție, dar și revoltă în același timp.

De curând, descoperindu-se o serie de fraude în stil mare mai ales în legătură cu reforma agrară, ce au provocat zilele trecute sinucideri de funcționari în serie, I. P. S. Patriarh Miron s'a văzut nevoit să ia o nouă măsură, ordonând controlul averii tuturor slujbașilor de Stat. În adevăr, citind reportagiile ziarelor privitoare la ancheta Parchetelor, rămâi uluit de mulțimea și proporțiile jafurilor săvârșite de atâția funcționari cu răspunderi înalte în administrația publică. Nici o

teamă de lege și nici un scrupul de conștiință nu i-a împiedicat să se preteze la incalificabile abuzuri și traficuri de influență, păgubind cu sute de milioane Statul, căruia i-au jurat credință și slujire cinstită. Alături de daunele materiale așa de grele într'o vreme când țara are nevoie de înarmare, stau și cele de ordin moral, mai dezastroase în consecințele lor pentru viitorul neamului. Căci o funcționărie coruptă, dispusă la orice compromisuri necinstite, numai spre a-și însuși în folosul propriu bunurile colectivității, este otrava lentă, ce ucide un Stat și doboară o națiune.

I. P. S. Patriarh Miron a sesizat aceste perspective sinistre și de aceea a căutat să aplice cu toată tăria în viața Statului concepția morală a Bisericii. Acțiunea aceasta de purificare sufletească este așa de binevenită, încât toți bunii români și creștini sinceri o salută cu legitimă bucurie. Marea reformă a României, la care s'a angajat M. S. Regele Carol II-lea, nici nu se putea imagina fără acest suport etic, ce i-l oferă Biserica prin acțiunea I. P. S. Patriarh Miron din fruntea guvernului.

Suveranul nostru la Londra.

M. S. Regele Carol II-lea a fost invitat pentru a doua oară de a fi oaspetele familiei regale engleze. Vizita se va produce în cursul lunii Noiembrie, și ea constituie un eveniment politic deosebit de însemnat în relațiile noastre cu Marea Britanie. Opera de mari proporții pe care o îndeplinește Suveranul nostru în dezvoltarea României, este apreciată la justa ei valoare în străinătate. Forța Statului nostru cântărește tot mai mult în balanța internațională. Vizita dela Londra ne-o confirmă în deajuns. De aceea o anunțăm cu toată satisfacția și mândria inimilor noastre.

EVANGHELIA

Luca 16, 19—31.

Pe oamenii buni Dumnezeu îi învrednicește de bunăstare. Psalmistul aseamănă pe omul evlavios și drept cu un pom sădit pe margine de râu, căruia îi merge bine. Copiii omului credincios nu vor cerși pâine. Chibzuința, cruțarea, hărnicia, stăruința, modestia sunt virtuți creștine și ele duc la îmbogățire. Cel ce ne-a poruncit să fim stăpânii lumii, nu vrea să fim săraci cu punga, ci cu duhul.

Această sărăcie cu duhul — care face să te ții de poruncile Legii, ca și copilul mic în întunec de mână mamci lui — îi lipsea bogatului din evanghelie; lipsa ei l'a dus în focul cel vecinic, nu bogăția. Bogăția, fie că e moștenită, fie că e rodul hărniciei proprii, e un dar al cerului, cu ajutorul căruia fiii oamenilor își pot afirma nobila lor calitate de fii ai lui Dumnezeu. Menirea ei e să alunge din lume mizeria și întreg comvoitul de boli trupesti și sufletești ce o însoțesc.

În lumea de azi valoarea oamenilor și cinstea ce li se acordă să măsoară cu banii. Criteriul nu e prea departe de adevăr. Într'adevăr, oamenii pot săvârși fapte bune, fapte ale milosteniei, în raport cu bogățiile de cari dispun. Dar cu o condiție esențială, care constituie criteriul duhovnicesc, măsura divină a nobleței: să ai înboldul sufletesc de a face binele.

Financiarii pot afirma contrariul; dar creștinii trebuie să fim convinși, că cel mai bun plasament al averii sunt faptele de milostenie. Toate poruncile lui Dumnezeu ținesc binele oamenilor, sunt date cu gând părintesc de a face viața omenească mai bună, mai fericită. Porunca milosteniei are menirea de a cimentu solidaritatea dintre oameni. Prin grija ce sunt dator să și-o poarte unul altuia, sunt puși cu toții la adăpostul grijei pentru ziua de mâine.

Banii împărăției lui Dumnezeu sunt faptele milosteniei. În cer și pe pământ nu există altă bogăție. În cer și pe pământ nu există altă puțință de a ne asigura fericirea. După cuvintele Mântuitorului cei milostivi vor sta deodăpă Tatălui ceresc. Dar și în lumea aceasta cei milostivi își câștigă prieteni, cari nu-l vor părăsi în caz de nevoie.

Cea mai mare răsplată a milosteniei e conștiința împăcată a omului, că și-a făcut datoria. I. G.

Sfințirea bisericii din Sălcud.

Prin hărnicia preotului local Octavian Chirilă și cu concursul credincioșilor săi în frunte cu inv. dir. Gh. Truța, s'a ridicat în aceasta parohie, un măreț locaș de închinare.

Actul sfințirii s'a săvârșit în ziua de 16 Octomvrie a. c. prin P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae Colan, ministru al Cultelor și Artelor înconjurat fiind de un sobor de preoți, compus din Prea Cucerniciile Lor, consilierii Dr. V. Sava și I. Goron, toți preoții tractului, în frunte cu Prea On. protopop R. Popa și diaconul Catedralei. Iar răspunsurile au fost date de corul stud. în teologie, sub conducerea dlui prof. Dr. Petrașcu.

La intrarea în comună s'a ridicat o poartă împodobită cu verdeață și flori, unde Prea Sf. nostru Stăpân este întâmpinat de mulțimea de credincioși și de un banderiu de călăreți.

Aici au bineventat pe marele Arhiereu dl pretor Petric, dl notar Oct. Pop și preotul gr.-cat. Ioan Cerghizan.

Prea Sf. Sa le răspunde tuturor prin cuvinte calde și înțelepte.

Comuna este îmbrăcată în haină de sărbătoare. Romăcele noastre și-au decorat casele și porțile cu covoare, iar ulițele presărate cu flori.

La grădina bisericii, o altă poartă de triumf, unde P. S. Sa coboară din mașină și este întâmpinat de pâr. prot. Romul Popa, cu toți preoții tractului. Preotul local Oct. Chirilă prezintă Prea Sf. Sale sf. cruce și sf. evanghelie și prin o cuvântare vibrantă spune cuvinte de „bun venit“.

Corul teologilor de sub conducerea prof. Dr. V. Petrașcu intonează cântarea „Pre Stăpânul“. În fața bisericii celei noi, să face sfințirea apei, apoi procesiunea, în jurul bisericii, sfințirea și intrarea, unde să servește liturghia arhierească, în decursul căreia clericul Enache Mircea a fost hirotonit de citeț ipodiaton și diacon.

Să slujește apoi o Doxologie fiind aniversarea nașterii M. S. Regelui Carol II la sfârșitul căreia, poporul fiind în mare parte afară neincăpând în biserică, Prea Sf. Sa din fața bisericii ține o înălțătoare cuvântare, mănecând dela evanghelia zilei: „Eșit-a sămănătorul să-și samene sămânța Sa“.

Predica Prea Sf. Episcop Nicolae Colan.

Prea Sf. Sa talmăcește cu iscusință aceasta parabolă, în sensul că Mântuitorul, când a spus aceasta pildă s'a gândit la trimiterea Ucenicilor. Și după cum plugarul aruncă sămânța sa cu credință și nădejde în roduri, tot astfel aruncă și sămănătorii lui Hristos — preoții — sămânța Evangheliei Lui. Și după cum sămânța aruncată de plugar, una cade lângă cale și venind pasările au mâncat-o, altele au căzut pe petriș unde nu aveau pământ de ajuns și răsarind soarele s'au pâlît și pen-

tru că nu aveau rădăcini s'au uscat. Iar altele au căzut între spinii și au crescut spinii și le-au înecat pe ele. Iar altele au căzut pe pământ bun și au dat roadă.

In asemănare, tot astfel este și sămânța Evangheliei aruncată de preoți. Sunt suflete tari ca piatra, cari nu primesc sămânța, deci astfel de suflete sunt fără roduri. Dar sunt și suflete bune asemenea pământului bun cari primesc sămânța și aduc roduri însutite.

Dintre intelectuali nimeni nu este mai aproape de înțelesul acestei pilde ca preotul și învățătorul. După cum preotul se trudește ca să aibă suflete bine pregătite pentru primirea sămânței cele bune și ca să-i facă pe toți buni cetățeni ai cerului; tot astfel se trudește și învățătorul ca să samene sămânța învățurii bune în sufletele fragede ale copilașilor, ca să fie buni cetățeni, cu dragoste de Țară și Rege.

Cartea multă trebuie sfințită prin grija de Dumnezeu, prin credință în El și prin buna purtare în fața Lui și a oamenilor. Altfel cartea multă este o otravă care omoară și trupul și sufletul deopotrivă.

Cuvintele sf. evanghelii de azi, să vede că au căzut aici în această parohie pe pământ bun și ca rod ne-a adus aceasta biserică frumoasă, care s'a sfințit azi. Fără jertfă nu se pot înălța biserici. Ori jertfa nu este altceva decât sâmburele rodului.

Credincioșii unei biserici trebuie să fie înfrățiiți, trebuie să fie un singur trup. Infrățirea obștei nu este altceva decât armonia dintre membrele corpului. Ce ar fi dacă ochiul s'ar urâ să mai vadă, urechea să mai audă, sau picioarele să mai umble? Și deodată picioarele ar vrea să fie cap, doară capului îi merge mai bine. Ce ar eși din aceasta lipsă de disciplină internă a membrilor? Un haos. Tot astfel să întâmplă și cu obștea unei biserici. Fiecare trebuie să lucreze la locul lui, în armonie și sub conducerea creierului, care într'o parohie este preotul.

Învățăturile date de preot sunt date dela Dumnezeu, pe când toate celelalte învățături sunt iscodiri omenești.

Toate instituțiunile sunt de mare importanță în viața omenească. Primăria este pentru a-se aduna bătrânii la sfat. Banca populară pentru a-se împrumuta cei lipsiți, dar cu garanție. Școala este pentru copii, pe când biserică este pentru toți, dela cel mai mic copilaș până la cel mai bătrân, indiferent de starea lui socială și materială.

Impreunând însă praznicul creștinesc al sfințirii bisericii de aici cu praznicul național de azi, toată Țara este o singură suflare în jurul M. S. Regelui Carol II-lea, marele iubitor de biserică și neam. Și să mulțumim lui Dumnezeu că ne-a învrednicit să ajungem zile atât de fericite pentru biserică noastră și pentru neamul nostru românesc.

Prea Sinția Sa a stropit apoi cu apă sfințită miile de credincioși ce au luat parte la praznic.

O masă copioasă s'a servit în Școala primară din loc, unde au luat parte peste 200 de invitați, la sfârșitul căreia Prea Sf. Sa mulțumește preotului local și tuturor colaborato-

rilor săi cari l-au ajutat la ridicarea bisericii.

Preotul local Oct. Chirilă mulțumește Prea Sf. Sale pentru oboseala avută cu venirea în această parohie, făcând apoi un scurt istoric al străngerii fondurilor necesare zidirii bisericii, amintind că cel ce a pus bazele fondului de edificare, este tatăl pr. Moldovan din Petrilaca, reîntors din America de vreo două săptămâni, după o ședere de 26 ani în Statele Unite.

Bătrânul Moldovan, cu ochii plini de lacrimi își exprimă bucuria de a vedea pe Prea Sf. Sa în această parohie, sfințind noul locaș de închinare, arătând totodată greutățile avute cu colecta făcută în America.

Pr. IOAN VELȚAN

Preotul și sănătatea poporului la sate.

Constatăm cu oarecare satisfacție, că în timpul din urmă, atenția conducătorilor noștri se îndreaptă tot mai mult spre ridicarea satelor noastre, sub îndoițul raport: trupesc și sufletec, cercetându-se mai de aproape traiul, viața și obiceiurile poporului dela sate.

În această operă preoții au un rost hotărîtor. Ei trebuie să-și dea seama bine de toate laturile problemei, ca să știe cum au să acționeze pentru sănătatea credincioșilor.

Prin urmare întrebarea esențială este, cari sunt agenții agresivi ce alimentează diferite boale și au a înrăurire dăunătoare asupra sănătății poporului? Aceștia sunt:

1. Locuințele neincăpătoare, locuirea în bordee, sub pământ, fără puțință de aerisire.

2. Îmbrăcămintea primitivă. Lipsa de încălziminte, despre care spune marele industriaș d-l Mociornița, că prezintă cel mai mare pericol social.

3. Hrana insuficientă și nesubstanțială, care este și o rușine la adresa poporului nostru, că în afară de mămăligă nu cunoaște alt aliment.

4. Absența simțului pentru curățenie, corporală, casnică sau gospodărească. Lipsa de dependență igienice, cum sunt latrinele, pe cari 80% din populație dela țară nici nu le cunoaște.

5. Desordinea și murdăriile din jurul gospodăriilor și netransportarea gunoierului la câmp.

6. Neîngroparea hoiturilor în cimitirele destinate și lăsarea lor în prada cânilor.

7. Lipsa de canalizare a bălților palustre și a mlaștinilor, cari dau naștere țânțarilor propagatori de friguri.

8. Lipsa de fântâni cu apă potabilă pentru întrebuințare oamenilor și pentru gospodărie.

Afară de acestea mai sunt boalele contagioase, cari atacă direct sănătatea, ca de exemplu: tuberculoza, malaria, paludismul și scarlatina, cari decimează fără cruțare populația; apoi boalele venerice, cari de asemenea fac ravagii.

Față de acestea multiple plăgi, cari se lasă ca un strat de nor negru asupra poporului dela sate și cari întunecă conștiința omului, cum ar putea sta față, singurul preot dela

sate, într'o parohie cu una mie sau două mii de locuitori și să îndepărteze primejdia? Bineînțeles, că pentru solubritatea publică nu ajunge o ofensivă de o lună, nici măcar de un an, ci viața întreagă a preotului să fie consacrată acestei probleme vitale. Tot preotul să ceară colaborarea factorilor mai însemnați din comună, cum sunt: medicul, notarul, învățătorul, primarul, jandarmul și să nu refuze nici sprijinul binevoitor al altor oameni mai înstăriți și cu râvnă de a munci în direcția aceasta.

Cari sunt armele, cari să se împotrivescă și să previe, apoi se combată acestea plăgi atât de vătămătoare sănătății unui popor? Pentru un preot nu pot fi altele, decât *cuvântul* răspicat și urmat de *fapta bună*. În acestea două arme stă toată puterea preotului, când activează. Pri-lejuri, când preotul să poate ridica împotriva acestor plăgi, sunt ocaziile bisericesti: în predicile din Dumineci și sărbători; la botezuri, cununii și înmormântări; la diferite solemnități, conferințe, cercuri culturale, religioase și de igienă; șezători școlare, străjerești și premilitare. Și cu alte multe ocazii neprevăzute, să-și aleagă subiectul acomodat împrejurării actuale și să-l desvolte în fața ascultătorilor. Firește, preotul să fie bine pregătit și să nu se lase în nădejdea inspirației, care uneori poate da greș. Un bun mijloc de combaterea relelor mai este și *catehizația* din școala primară, care multe rele și porniri le poate sufoca chiar în fașe.

Alături de cuvânt însă, rolul *covârșitor* îl are de sigur pilda personală a preotului de a trăi și a-și conduce gospodăria lui în cele mai bune condiții igienice. Fără exemplu viu, pus sub ochii lui, poporul nostru dela sate nu poate fi îndrumat spre progresul cerut de interesele existenței noastre naționale.

Să încheiăm cu îndemnul apost. Pavel către Timotei 4, 16, care spune: „păzește-te pe tine însuși și învățătura; stăruiește în ea, căci, făcând aceasta și pe tine te vei mântui și și pe cei cari te ascultă.“

Pr. V. ȘEULEANU

CONFERINȚE PASTORALE

Conferința preoților din protopopiatul Lăpuș.

În ziua de 14 Septembrie a. c. s'a ținut conferința de toamnă a preoților din tractul Lăpuș, în parohia Costeni.

La ora 8 s'a oficiat Utrenia în continuare cu Sf. Liturghie servită în sobor de preoți: Gh. Todea, Gh. Micu, P. Picu, I. Roman, T. Herman, G. Petruțiu, sub conducerea p. prot. Șt. Gheție. A predicat cu text din Evanghelia zilei Pr. T. Herman, arătând însemnătatea sărbătorii.

La urmă s'a oficiat slujba paras-tasului pentru M. S. Regina Maria, episcopi și preoți din tract repausați.

La ora 11 p. prot. Șt. Gheție deschide conferința printr-o cuvântare ocazională.

Pr. Gheorghe Micu a ținut la cl. III. o lecție model din Religie: „Despre dreptul lov”.

Pr. Pintea citește referatul asupra temei date de Prea Ven. consiliu eparhial „Rolul preotului în parohie conform cu Constituția cea nouă”, care a fost lucrată de toți preoții tractului, cetind totodată și lucrarea p. prot. Alex. Man, fiind considerată de raportor ca cea mai reușită.

Încingându-se discuții asupra temei, se constată că preotul totdeauna a fost la datorie, împlinindu-și misiunea cu vrednicie, chiar și în împrejurări mai grele.

Starca de mizerie se observă la toți preoții acestui tract, cari sunt într-o situație mai slabă poate și decât cei din Munții Apuseni, cari au primit un ajutor dela Stat.

Sărăcia parohiilor noastre lipsite de sesiune și venite stolare a constat-o însuși P. S. S. episcopul nostru Nicolae Colan anul trecut cu ocazia sfințirii bisericii din parohia Cupșeni.

Cerem îndreptarea acestor situații a preoților din parohiile de deal lipsite de sesiune și venite stolare și acordarea ajutorului cuvenit ca și preoților din Munții Apuseni.

Numai acordând preotului salariu cuvenit își va putea îndeplini misiunea încredințată de a fi la datorie totdeauna unde se cere, la biserică, la școală, la străjerie, la premilitărie și alte multe îndatoriri ce le are și le cer împrejurările de viață din ziua de azi.

P. protopop fiind în asentiment cu preoții prezenți, însărcinează pe Pr. Pavel Picu să elaboreze un plan analitic pe săptămâni și ore a materialului didactic din Religie în fiecare clasă pe întreg anul școlar 1938-39, care să fie trimis tuturor preoților din tract.

La urmă se fac comunicările oficiale.

După masă la ora 4 se oficiază vecernia tot în sobor de preoți, unde predică cu multă însuflețire p. prot. Șt. Gheție.

Pr. Gavril Petruțiu.

*

Conferința de toamnă a preoților din protopopiatul Târgu-Murăș.

În zilele de 17 și 18 Octombrie a. c. s'a ținut în parohia Cerghidul-Mare conferința misionară a preoților din prot. Tg.-Murăș.

O deosebită impresie a făcut asupra preoțimii minunata biserică, ctitorită de familia Ioanș P. Oașia din Sibiu, împodobită și deosebit de îngrijită prin osârdia vrednicului preot local Apostol Vlad.

În seara zilei de 17 Octombrie s'a săvârșit Vecernia de către preoții: Șt. Stoicovici, O. Buciu și preotul local, după care o mulțime de credincioși s'au mărturisit.

În ziua de 18 Oct. sf. liturghie a fost săvârșită de către preoții: Al. Runcanu, P. Matei, I. Oltean, V. Guțiu. După Evanghelia a rostit o convingătoare cuvântare pr. I. Oltean despre grija sufletului pornind dela cuvintele Mântuitorului, rostite pe munte: „Căutați mai întâi împărăția și dreptatea lui Dumnezeu și acestea toate se vor adăuga vouă” (Matei 6, 33).

După chemarea Duhului Sfânt, p. prot. Șt. Russu, într-o cuprinzătoare cuvântare, face istoricul conferințelor preoțești și împărtășește conferinței bucuria de a prezida a 36-a conferință preoțească. Înfățișează apoi legătura duhovnicească ce a existat în trecut între preoți și credincioși, cum această legătură de dragoste a fost frântă după război prin luptele politicianiste, în care a tărăt și preoțimea, dar că astăzi, în urma noii Constituții, preoțimea este redată iarăși misiunii sale exclusiv duhovnicești. Urmează celelalte puncte din program și anume pr. V. Guțiu arată scopul propovăduirii, adică educația morală a credincioșilor.

Pr. Al. Runcanu face un referat asupra lucrărilor preoților cu subiectul: „Rolul preotului în parohie conform cu constituția cea nouă”, evidențind bucuria preoțimii de a fi scăpat de sub jugul partidelor politice și de a se putea consacra cu totul misiunii sale duhovnicești. Propune spre citire din lucrările prezentate pe cele ale preoților: D. Sângeorgean sen., D. Sângeorgean jun., O. Buciu, M. Morușca și V. Guțiu, din care s'au citit primele două, iar la celelalte din lipsă de timp s'a renunțat.

Urmează discuții asupra predicii și conferințelor.

Conferința își încheie lucrările la ora 6.

Pr. Olimpiu T. Buciu-Vidrasău.

Apel! Subscrisul rog pe frații preoți din protopopiatul Dej, să binevoiască a-mi răspunde de apelul meu de data 30 August a. c. Nr. 46, altcum afacerea tot se va rezolva și fără de cei ce nu vor răspunde.

Pr. Nicolae Țăgeanu-Negrilești.

INFORMAȚIUNI

Știre personală. P. S. Episcop Nicolae Colan, ministrul cultelor și artelor a sosit Miercuri dimineața la Cluj, de unde a plecat la sfințirea bisericii noi din comuna Tâmașa, ce a avut loc în ziua de Sf. Dumitru. Miercuri seara a luat parte la banchetul generalului englez Sir Ronald Storrs, care a fost oaspetele P. S. Sate în tot timpul șederii lui în Cluj.

Sesiunea sf. Sinod. În ziua de 27 I. c. s'a deschis în București sesiunea sf. Sinod. La ordinea zilei sunt chestiuni în legătură cu probleme bisericesti importante. P. S. nostru Episcop Nicolae ia parte activă la aceste ședințe.

Pomenirea lui Alex. Mocioni. Dumineca trecută s'a desvelit la Lugoj, în cadrul unor solemnități deosebite, bustul neuitatului fruntaș Alexandru Mocioni. Discursurile rostite cu acest prilej au evocat figura marelui luptător național bănățean și rolul lui hotărâtor în viața publică a Românilor din Ardeal și Banat sub domnia ungurească. Biserica noastră îi este profund recunoscătoare pentru activitatea bogată și dărnicia pilduitoare consacrate instituțiilor ei. P. S. episcop Vasile al Caransebeșului a relevat cu toată emoția aceste merite nepieritoare ale ilustrului conducător de pe vremuri. Amintirea lui va trăi mereu printre noi.

† Moartea Mitropolitului Primat al Greciei. În ziua de 22 I. c. a încetat din viață la Atena I. P. S. Mitropolit Crisostomos, având vârsta de 69 ani. Defunctul a fost una din figurile mari ale ortodoxiei ecumenice, datorită erudiției sale excepționale, lucrărilor științifice număroase ce le-a scris și vieții exemplare arhierestii. A fost multă vreme profesor de istorie bisericască la Universitatea din Atena și membru al Academiei regale. Moartea lui a lăsat o impresie adâncă în toate țările ortodoxe. I. P. S. Patriarh Miron a trimis o mișcătoare telegramă de condoleanțe în numele Bisericii române. Dumnezeu să-l odihnească cu aleșii lui.

Parohii vacante. În eparhia noastră sunt câteva parohii vacante, la cari nu s'au prezentat candidați la concurs. Se vor întregi deci prin numire. Astfel: Corna (Abrud), Cristești și Valea Uzii (Aiud), Sărăcsău (Alba-Iulia), Cușma (Bistrița), Stoiceni (Lăpuș), Căpușul mare și Rișca de sus (Huedin), Lupșa, Mogoș, Valea Barnei și Orăști (Lupșa). Candidații cari reflectează de bună voie la aceste parohii, își vor înainta cererile la Consiliul eparhial și vor beneficia de prerogativele prevăzute pentru înaintare.

Un gest al preoților catolici din Austria. În urma incidentelor dela Viena contra cardinalului In-nitzer, 100 de preoți catolici au adresat o scrisoare comisarului general Bürckel, în care spun: „ca fii ai Bisericii catolice ascultăm de epis-

copii noștri în toate chestiunile religioase și morale. Însă în toate chestiunile cari sunt în legătură cu patria noastră, pe acest pământ al Germaniei, n'ascultăm decât de ordinele inimii noastre germane. Cerem Statului să-și valorifice puterea și răspunderea la numiri în locurile vacante, deoarece Statul întreține clerul, iar nu Roma”. Pe cât se vede, cardinalul nu e urmat de tot clerul supus jurisdicției sale.

Ocuparea Ierusalimului. Ciocnirile tot mai sângeroase dintre arabi și evrei în Palestina, au obligat Anglia, care are mandat asupra țării sfinte, să intervină cu armata în curmarea anarhiei de acolo. Rezistența arabilor a provocat o luptă aprigă, în cursul căreia trupele britanice au fost silite să ocupe casă cu casă cetatea Ierusalimului. Aceasta spre a nu face uz de bombardament, care ar fi distrus locașurile legate de viața Mântuitorului. Nădăjduim, că se va ajunge la o soluție convenabilă a problemei palestinene, scoțând pentru totdeauna locurile sfinte de sub primejdia tunurilor. Palestina este înainte de toate a creștinilor, cari au dreptul să ceară ocrotirea ei deplină din partea Statelor creștine.

O întrunire a presei la Cernăuți. În capitala Bucovinei a avut loc Dumineca trecută o întrunire a reprezentanților presei române și minoritare, unde s'au discutat într'un spirit amical problemele ziaristice de azi. D-l E. Titeanu, subsecretar de stat al Presei, un talentat gazetar, cum puțini îi avem, a rostit o cuvântare însuflețită, declarând că în reforma Statului presa va fi chemată să joace un rol hotărâtor. Se va face o selecțiune a ziarelor, urmând să fie ajutate numai acelea, care stau în slujba națiunii și a consolidării României.

Instalare de preot. Cu ocazia sfințirii capelei din Jibou, despre care am relatat în Nr. 42 al ziarului nostru, s'a făcut și instalarea noului preot M. C. Nuțu, căruia i s'a dat și filia Cehul-Silvaniei. Deși de puțin timp în această parohie, p. prot. Nuțu a desfășurat o acțiune vie și perseverentă, grație căreia s'a putut zidi noul locaș de închinare, zugrăvit și înzestrat cu toate cele necesare cultului divin. În cuvântarea de instalare p. prot. Ioil Ghiurițan a avut cuvinte de meritată laudă pentru munca noului paroh, cunoscut de altfel pentru activitatea sa misionară din nordul eparhiei noastre. În predica de răspuns p. prot. Nuțu a făgăduit să desfășoare aceeași operă stăruitoare și rodnică pentru ortodoxie.

Unificarea legislativă din Bucovina. În ziua de 23 I. c. s'a desfășurat la Cernăuți marea solemnitate a unificării legislative, în prezența d-lui V. Iamandi, ministrul justiției. S'au rostit numeroase discursuri, subliniindu-se importanța națională a acestui act juridic. La ban-

chet d. V. Iamandi a citit un discurs important, care rezumă opera guvernului de azi și schițează drumul de mâine. Intre altele a spus: „Vom crea un front al generațiilor pline de vigoare și capabile de muncă constructivă, acordând intelectualității și valorilor morale ale acestei țări un rol de răspundere pe care nu l-au avut niciodată până acum“. Este aceasta o declarație înțeleaptă, fiind că dă satisfacție unor forțe în cari neamul își pune toată nădejdea ei de mai bine.

Temeri risipite. In timpul din urmă circulau svonuri tot mai insistente, că după unificarea legislativă din Bucovina, va urma acelaș act și pentru Ardeal. Intr'un interview recent acordat la Timișoara, dl V. Iamandi, ministrul justiției a declarat că n'are de gând să facă acest lucru. In schimb va accelera lucrările de unificare a codurilor, sperând că la primăvară să le poată supune spre sancționare M. S. Regelui. Este calea cea bună, pe care toți oamenii luminați o aprobă.

Intervenții protestante. Conducerea bisericii evanghelice din Berlin a adresat o proclamație către creștinii din toate țările în vederea conservării locurilor sfinte din Palestina față de furia combatanților evrei și arabi. Apelul acesta nu ni se pare cu totul desinteresat, câtă vreme răspunderea pentru Palestina o are Anglia, cunoscută ca una din cele mai creștine țări de pe glob. Și ea mai are și forța necesară spre a reprimă la nevoie ori ce agresivități violente împotriva monumentelor sfinte. Atunci nu cumva intervenția are origini de ordin imperialist?

— **Librăria Eparhială** din Cluj (Piața Cuza Vodă Nr. 6), fiind aprovizionată cu odoare bisericești (cruci, candelă, odăjdii, prapori etc.) precum și cu toate cele necesare serviciului divin — stă la dispoziția tuturor pentru efectuarea oricărei comenzi, mici sau mari, csri se execută prompt și cu îngrijire, pe lângă cele mai moderate prețuri.

Episcop catolic arestat. Ziarele engleze relatează, că autoritățile polițienești au arestat la Viena alți 6 clerici catolici, sub acuza de a fi organizat demonstrații contra guvernului. Printre ei se pretinde a fi și un episcop catolic, care s'a opus cu forța poliției, venite să-l ducă la închisoare. Aceste arestări stau în legătură cu manifestațiile provocate de predica rostită din partea cardinalului Innitzer.

AVIS. Aducem la cunoștința On. preoțimii, că s'a redeschis *Căminul preoțesc* în strada Vasile Goldiș Nr. 15. Administrator d-l Dumitru Comșa.

Consiliul eparhial.

AVIZ. Aducem la cunoștința cititorilor noștri, că „*Librăria Eparhială*“ din Cluj, (Piața Cuza Vodă Nr. 6), este asortată cu tot felul de rechizite și cărți școlare.

BIBLIOGRAFIE

V. Dudu: *Biserica ortodoxă din Rusia Sovietică*. București, Tip. Cărilor Bisericești, 1938, în 8°, 32 p.

Dl V. Dudu, secretarul I. P. S. Patriarh, un harnic publicist bisericesc, publică o broșură din care se pot vedea multe lucruri importante relativ la viața religioasă a Rusiei Sovietice de azi. Autorul se servește și de izvoare rusești, dându-ne informații oficiale despre situația de azi. Biserica rusă e persecutată, dar cu toate persecuțiile și-a păstrat forța internă, și-a păstrat ființa ei intim legată de individ și colectivitate. După un ziar bulgar cărțile cele mai citite din Rusia, sunt scrierile religioase șapirografate și cari se bucură de cenzura oficialității.

Cu toată persecuția și azi găsim ierarhie, păstrată prin Mitropolitul Iosif al Leningradului care hirotonea episcopi chiar în închisoare. Conducătorul de azi al bisericii rusești e *Serghe*, fost mitropolit de Nijni-Novgorod, care azi e „loctiitor al tronului patriarhal și mitropolit de Moscova și Kolomensk“ — pomenit la Liturghie după „Sanctității lor, patriarhii ortodocși“. După un studiu englez, apărut în 1937 (The recent history of the russian patriarchate) biserica rusă are 10 episcopi și cam 21—25.000 preoți de mir, cari duc o viață în adevăr mucenicească. Trăesc numai din ofrandele credincioșilor, amenințați în fiecare moment de persecuțiile sistematice ale stăpânirii. Există o societate a ateilor militanți. Din fericire, numărul ateilor declarați, a scăzut la 2,000.000 (dela 5 milioane).

Cu toate persecuțiile se înregistrează o revenire la credință. Cluburile nu mai organizează conferințe ateiste. Muzeele antireligioase își închid porțile din cauza lipsei vizitatorilor. Călătorii sunt plăcut impresionați de faptul că în multe regiuni găesc biserici noi. Clubul și-a mutat localul dela biserică într'o casă particulară, redând biserica întru buințării ei cultice.

Rușii din Diaspora încearcă să lupte împotriva ateismului oficial și a persecuțiilor religioase. In Mandciuria, la Facultatea de teologie ortodoxă din Harbin, se țin cursuri speciale împotriva ateismului rusesc. Arhimandritul Vasile Pavlovski a organizat un congres, care să protesteze împotriva ateismului rusesc, care persecută pe creștini, ca în primele veacuri ale erei creștine.

Broșura d-lui V. Dudu, doctor în teologie, merită a fi citită pentru informațiile pe cari le aduce și cari sunt înbucurătoare pentru orice creștin.

Preotul Haralambie Popescu. Isus Hristos, Sf. Evanghelii într'una. Cu o prefață de P. S. Irineu Mihălcescu-Târgovișteanu. București, ed. Pace, 1937, în 8°, 320 p.

Recent a apărut o ediție populară a Bibliei, publicată de Sf. Sinod. Răspândirea Bibliei dovedește setea religioasă a epocii în care trăim. Păr.

Haralambie Popescu, dă în mâna creștinului tot o ediție a Noului Testament. Spre a o face mai accesibilă oricui, ne dă cele patru Evanghelii într'una, ca să ușureze cetirea cuvântului dumnezeesc pe de-o parte, iar pe de alta, să se poată urmări faptele așa cum ele s'au petrecut în timpul viețuirii pământești a Domnului nostru Isus Hristos. (Prefață p. 11). Ediții de felul acesta, s'au publicat totdeauna. In epoca patristică e celebru Tațian Asirianul. In românește avem ceva similar în Mica Biblie a păr. arh. Scriban.

Traducerea păr. Popescu e într'o limbă frumoasă, fără neologisme, împodobită și cu ilustrații alese cu mult gust. Cititorii mai pretențioși găesc la sfârșit „*Cuprinsul sinoptic al Sfințelor Evanghelii*“ și o hartă a Palestinei.

Cartea e prezentată cetitorului de P. S. Sa Arhiereul Irineu Târgovișteanu, cu vâteva gânduri în adevăr duhovnicești și edificatoare.

Diacon Iosif E. Naghiu.

Consiliul eparhial ort. rom. Cluj.

Nr. 7126/1938.

Comunicat.

Recomandăm călduros organelor în subordine, să dea sprijin pentru răspândirea Buletinului Comisiunii Monumentelor istorice, care cu comora sa de informații arheologice și istorice bogat ilustrate, poate fi un ajutor de preț la desăvârșirea educației naționale a păturilor noastre cultivate.

Cluj, din ședința Consiliului eparhial dela 17 Octomvrie 1938.

Consiliul eparhial.

Nr. 572/1938 prot.

(46) 1—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de cl. II. *Fărău*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Re-nașterea*“.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială corespunzătoare, dependențe economice și 800 stj. grădină.
3. Sesiune parohială 16 jug. pământ de cultură.
4. Stola îndatinată.

Candidații își vor înainta cererea cu documentele necesare oficiului nostru protopopesc în termenul fixat și cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a se face cunoscuți credincioșilor.

Candidații vor prezenta și act de învoire dela P. S. S. Episcopul nostru, fără care act nu vor fi admiși în candidare.

Luduș, 29 Septemvrie 1938.

In înțelegere cu consiliul parohial din *Fărău*.

R. Popa, protopop.

Nr. 594/1938 prot.

(45) 2—3

CONCURS

Se publică concurs pentru întregirea parohiei de cl. I. *Ațintiș*, din protopopiatul Luduș, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „*Re-nașterea*“.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt:

1. Salar dela Stat.
2. Casă parohială bună și deplin corespunzătoare și dependențe gospodărești.
3. Sesiune parohială 28 jug. pământ, calitate foarte bună.
4. Stola îndatinată.

Parohia are biserică nouă, comunicație bună și gară aproape.

Viitorul paroh va intra în funcțiune și drepturi la data pensionării parohului Teodor Onițiu, care și-a cerut pensionarea pe data de 1 Ianuarie 1939.

Candidații își vor înainta cererea cu documentele necesare Ven. Consiliu eparhial în termenul fixat și cu prealabila noastră încunoștințare se vor putea prezenta în parohie pentru a se face cunoscuți credincioșilor.

Luduș, 13 Octomvrie 1938.

In înțelegere cu consiliul parohial din *Ațintiș*.

R. Popa, protopop.

POSTA REDACȚIEI

Pr. V. T. in *Negrilești*. Directorul nostru a revenit în țară, după cum ați putut observa din cuprinsul gazetei.

Pr. I. Bordea. Am publicat o dare de seamă în Nr. 42, așa că nu ne putem repeta.

Mai multor colaboratori. Rugăm din nou cu toată insistența să ni se trimită articole numai de 5 file (sferturi de coală), și cât mai citețe. In deosebi cu subiecte din viața pastorală și profesională.

Pr. Z. M. Dej. Redactorii „Unirii“ blăjone perseverență în păcatul „telefonului“ răsuflat. Se dau la om și evită subiectul. Când îi prinzi cu mâța'n sac, deviază și bat câmpii, tăgăduind evidența. Acum le cităm din nou proza scâlciată contra ortodoxiei, ca să putem fi controlați de ori cine: în Nr. 39 „Congresul dela Baia mare“ și „Cătoțicisul în România“; în Nr. 40 Necesitatea argumentului folkoric în manualele de religie, Cauzele unui antagonism, Beiușul în sărbătoare, Dacă s'ar vorbi totdeauna așa; în Nr. 41: Ordinea prin lege, Eroismul preotului Ghia, Darurile împăcării cu Roma; în Nr. 42: Metode sibiene; în Nr. 43: Mobilizarea femeilor, plus 3 telefoane leșinate. Toate laoltă dau zeci de coloane de atacuri în timp de o lună, și totuși monsegnorii „Unirii“ afirmă cu mult curaj, că ei n'au auzit și n'au văzut. Ce desgustătoare rea credință iezuită! Și când te gândești că practicanții ei poartă patrafirul lui Hristos.

ANUNȚ. *Magazinul-Expoziție de obiecte bisericești al Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor „La Sf. Patriarhie“* s'a deschis pe data de 1 Nov. 1937, în metocul Sf. Mănăstiri Căldărușani, București, Piața Sf. Ștefan Nr. 8, unde se găesc expuse spre vânzare în condițiuni avantajoase, ca execuție, material și preț, obiecte sacre, ca: Cruci, potire, candelă, policandre, cădelnițe, discuri, steluțe, sfeșnice de alamă, etc. Vestminte preoțești, stoffe pentru vestminte și costume preoțești (reverenți). Icoane, steaguri bisericești, praznicare, etc. Clopote de toate mărimile. Cărți de ritual și de propagandă. Lumânări de ceară curată, dela turnătorii rituală a Sf. Arhiepiscopii. O secție cu produse manuale mănăstirești, etc. Obiectele sunt executate de maestrii români, în condițiuni ireproșabile, cu respectarea stilului și caracterului ortodox. — CC. *Preoți și creștinii darnici, pot cumpăra pentru sf. biserici și sf. slujbe, asemenea obiecte sacre dela magazinul Sf. Arhiepiscopii.* 2—3

Tipografia Eparhiei ortodoxe române, Cluj.